

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

2013/2004(INL)

14.1.2014

YTTRANDE

från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

till utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

med rekommendationer till kommissionen om bekämpning av våld mot kvinnor
(2013/2004(INL))

Föredragande: Roberta Angelilli

(Initiativ – artikel 42 i arbetsordningen)

PA_NonLeg_art42

FÖRSLAG

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor uppmanar utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet understryker att unionen enligt artikel 3.2 i EU-fördraget ska erbjuda sina medborgare ett område med frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser, där den fria rörligheten för personer garanteras samtidigt som lämpliga åtgärder vidtas avseende bland annat förebyggande och bekämpande av brottslighet.
2. Europaparlamentet betonar att unionen enligt artikel 2 i EU-fördraget ska bygga på värdena respekt för människans värdighet, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna i ett samhälle som kännetecknas av bland annat jämställdhet mellan kvinnor och män och folkens välfärd (artikel 3.1 i EU-fördraget).
3. Europaparlamentet konstaterar att ”våld mot kvinnor” är en term som används för att beskriva våldshandlingar som kvinnor är måltavla för och där offrets kön är ett av de främsta motiven. Det förekommer en mängd våldshandlingar mot kvinnor, vilka kan omfatta, men är inte begränsade till, våld i nära relationer, våldtäkt (inbegripet våldtäkt inom äktenskapet), hemgiftsrelaterat våld, kvinnlig könsstympning, syrakastning, tvångsäktenskap, sexuella övergrepp, tvångsprostitution, tvång att medverka i pornografi, kvinnohandel och tvång att begå självmord. Parlamentet anser att våld mot kvinnor är ett allvarligt brott mot de mänskliga rättigheterna och aldrig kan rättfärdigas av religion, kultur eller traditioner.
4. Europaparlamentet påminner om att den rättsliga ram som fastställs i Lissabonfördraget erbjuder nya möjligheter till ett ökat straffrättspolitiskt samarbete på EU-nivå, som gör det möjligt för institutionerna och medlemsstaterna att utifrån en tydlig grund arbeta tillsammans för att skapa en gemensam rättskultur i unionen avseende bekämpning av alla former av våld mot och diskriminering av kvinnor, med respekt för de nationella rättsväsendena och rättstraditionerna och utan att ersätta dem.
5. Europaparlamentet beklagar att endast tre av EU-medlemsstaterna har ratificerat Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet (Istanbulkonventionen). Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att snarast ratificera konventionen och kommissionen att inleda förfarandet för EU:s anslutning till den.
6. Europaparlamentet påminner om att de tre odelbara målen för bekämpningen av våldet mot kvinnor är förebyggande, skydd för och hjälp till offren och straffrättsliga åtgärder mot gärningsmännen.
7. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att genomföra och därefter verkställa nationell lagstiftning som kriminaliserar alla former av våld mot kvinnor och uppmanar kommissionen att anta en rättsakt grundad på artikel 84 i EUF-fördraget till stöd för medlemsstaternas brottsförebyggande arbete. Parlamentet framhåller att bekämpningen

och undanröjandet av alla former av våld mot kvinnor kräver en omfattande och områdesöverskridande europeisk strategi (som inbegriper sociala, politiska och rättsliga åtgärder), i enlighet med 2010 års handlingsplan för genomförandet av Stockholmsprogrammet, i syfte att på ett konkret och effektivt sätt skydda kvinnors integritet, jämställdhet (artikel 2 i EU-fördraget) och välfärd (artikel 3.1 i EU-fördraget) i ett område av frihet, säkerhet och rättvisa. Strategin bör ta särskild hänsyn till sårbara grupper, exempelvis äldre, personer med funktionsnedsättning, invandrade och HBT-personer samt innehålla åtgärder för att stödja barn som bevittnat våld samt erkänna dem som brottsoffer.

8. Europaparlamentet erinrar om att ett multikulturellt Europa är en källa till rikedom, men att kulturell tillhörighet inte under några omständigheter kan rättfärdiga våld. Parlamentet ser med särskild oro på den diskriminering och det våld som riktas mot kvinnor på grund av att de hör till en minoritetsgrupp, framför allt kvinnor som tillhör etniska minoriteter, kvinnor med funktionsnedsättning, lesbiska, bisexuella, transsexuella eller intersexuella kvinnor, kvinnor som tillhör religiösa minoriteter samt kvinnor som är sårbara på grund av sin ålder, oavsett om de är unga eller gamla. Parlamentet uppmanar kommissionen, Europeiska utrikestjänsten och medlemsstaterna att i samband med att de vidtar åtgärder på detta område uppmärksamma flerfaldig diskriminering.
9. Europaparlamentet påminner om att våldet mot kvinnor inte begränsas av EU:s gränser. Parlamentet fördömer å det starkaste den fortsatta användningen av våld mot kvinnor som ett vapen i krig och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta upp frågan om våld mot kvinnor i samarbets- och utvecklingsprogram. Parlamentet betonar att mer måste göras för att se till att den internationella rätten respekteras och för att säkerställa tillgång till adekvat hälso- och sjukvård och psykologiskt stöd för kvinnor och flickor som utsatts för övergrepp vid konflikter, liksom skydd för offer.
10. Europaparlamentet anser att politiken för reproduktiv hälsa måste stå i centrum för denna debatt.
11. Europaparlamentet begär att rådet placerar våld mot kvinnor i kategorin särskilt allvarlig brottslighet enligt artikel 83.1 i EUF-fördraget, eftersom det finns ett särskilt behov av att bekämpa detta brott gemensamt med målet att anta minimiregler om fastställande av brottsrekvisit och påföljder, samtidigt som förslag till EU-bestämmelser om materiell straffrätt till fullo måste respektera subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta straffrättsliga åtgärder mot förövarna av våld mot kvinnor.
12. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta egna åtgärder till stöd för barn som har exponerats för könsrelaterat våld och att tänka på att de beteendemässiga, känslomässiga och fysiska effekter denna form av våld kan få på barn som kanske bevittnat det mot sin vilja kan vara avsevärda och långvariga om de inte hanteras.
13. Europaparlamentet betonar behovet av att beakta könsdiskriminering i samband med diskriminering på flera grunder, att säkerställa att hets och hatbrott mot kvinnor utreds, att erkänna dödande av kvinnor på grund av deras kön som kvinnomord, att anta straffrättslig lagstiftning om förbud mot provokation av hatbrott på alla grunder,

däribland kön och genus, samt att trygga brottsoffrens rättigheter vid hatbrott mot kvinnor.

14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna ge drabbade personer vars uppehållsstatus är beroende av deras makes eller lagligen erkända partners status automatiskt uppehållstillstånd.
15. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att införliva direktiven 2012/29/EU, 2011/99/EU, 2011/92/EU och 2011/36/EU, och kommissionen uppmanas att noggrant övervaka tillämpningen av dessa direktiv.
16. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ge våldsoffren snabb och adekvat information om möjligheterna till skydd och stöd samt om rättsliga åtgärder, inbegripet bestämmelser och befintliga riktlinjer om skydd av barn, så att kvinnor kan ta sig ur tystnaden, ensamheten och den onda cirkeln av skuld känslor och rädsla. Parlamentet anser att ett ökat samarbete mellan polisen, rättsväsendet och andra offentliga myndigheter samt enheter i det civila samhället som verkar mot könsrelaterat våld är viktigt för att uppmuntra kvinnor att anmäla och vittna om våld.
17. Europaparlamentet anser att det för att våld mot kvinnor ska kunna bekämpas effektivt krävs en förändrad inställning till kvinnor och flickor i samhället, där kvinnor alltför ofta framställs i underordnade roller och våld mot dem alltför ofta tolereras eller förringas. Parlamentet betonar i detta sammanhang att utbildningssystemet kan spela en framträdande roll när det gäller att bidra till att förändra kvinnors och mäns sociokulturella beteende i syfte att undanröja fördomar, traditioner, sedvänjor och alla andra bruk som bygger på diskriminering eller stereotypa könsrollmodeller.
18. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att genomföra offentliga informationskampanjer där man framhåller männens och pojkarnas stora ansvar för och avgörande roll i processen för att utrota våldet mot kvinnor. Parlamentet anser att det i detta avseende är av grundläggande vikt att främja och stödja politik och kampanjer för att öka medvetenheten på detta område, vilka riktar sig specifikt till män och pojkar.
19. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att med stöd av kommissionen utbyta bästa praxis kring nationella strategier, resurser för att genomföra dem, partnerskap, specifika projekt, informationskampanjer riktade till offren och till yrkesverksamma på området samt de resultat som uppnåtts.
20. Europaparlamentet understryker att insamlingen av kvalitativt och kvantitativt jämförbara uppdelade uppgifter som regelbundet uppdateras är oumbärlig för att man ska kunna förstå den verkliga omfattningen av våldet mot kvinnor och dess följder och följaktligen utveckla effektiva politiska förhållningssätt, strategier och åtgärder.
21. Europaparlamentet välkomnar programmet *Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap* för perioden 2014–2020, som bland annat syftar till att främja jämställdhet mellan kvinnor och män och bekämpa alla former av våld mot barn, kvinnor och andra utsatta grupper samt att skydda dem som utsätts för sådant våld.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	9.1.2014
Slutomröstning: resultat	+: 47 -: 2 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Jan Philipp Albrecht, Roberta Angelilli, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Salvatore Caronna, Philip Claeys, Carlos Coelho, Ioan Enciu, Frank Engel, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Kinga Gál, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Baroness Sarah Ludford, Svetoslav Hristov Malinov, Véronique Mathieu Houillon, Anthea McIntyre, Claude Moraes, Antigoni Papadopoulou, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Wim van de Camp, Axel Voss, Renate Weber, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Alexander Alvaro, Lorenzo Fontana, Mariya Gabriel, Stanimir Ilchev, Ulrike Lunacek, Hubert Pirker, Zuzana Roithová, Joanna Senyszyn, Marie-Christine Vergiat
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Leonardo Domenici, Christian Engström, Enrique Guerrero Salom, Nadja Hirsch, Olle Ludvigsson